

Kasvajaantigeen CA19-9

Kasvajaantigeen CA 19-9 (CA 19-9)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor
Telefonid: 617 1027; 617 1661

Üldiseloomustus

Kasvajaantigeen CA 19-9 on glükoproteiin, Lewis a (Le a) veregrupi antigeen. CA 19-9 leidub mitsinoossetes membraanides, loote seedetraktis ja kõhunäärmes, vähem täiskasvanute kopsu-, kõhunäärme- ja maksakoes.

Näidustused

- Abiuuring kõhunäärme vähi diferentsiaaldiagnostikas (tundlikkus 70-87%) ja ravi jälgimisel
- CA 19-9 kontsentratsioon veres ei ole korrelatsioonis kasvaja suurusega, kuid ülikõrged väärtused viitavad kaugmetastaaside võimalusele

Referentsvahemik

< 27 kU/L

Kliiniline tõlgendus

CA 19-9 plasmakontsentratsiooni suurendavad:

Maliigsed seisundid:

- kõhunäärme vähk
- muu paikmega seedetrakti vähk
- diferentseerumata munasarja vähk
- kopsuvähk

Beniigsed seisundid:

- neerupuudulikkus
- maksahaigused (hepatiit, tsirroos, maksapuudulikkus, ikterusega seisundid)

- pankreatiit
- endometrioos, munasarja tsüst
- bronhiektasiasid

Kasutamise piirangud:

- Le a-b- veregrupiga isikud (3-7% üldpopulatsioonist) ei produtseeri mutsiini ja CA 19-9 ei ole neil määratav
- CA 19-9 kontsentratsiooni suurenemine pankreatiidi puhul muudab küsitavaks markeri usaldusväärsuse kõhunäärme vähi diferentsiaaldiagnostikas.
- Pärast kolangiidi ravi ja sapiteede dekompressiooni CA 19-9 hulk seerumis väheneb, seda nii maliigsete kui beniigsete seisundite puhul.
- Erinevad CA 19-9 mõõtmismeetodid annavad erinevaid arvulisi väärtusi. Markerit ei saa dünaamiliselt jälgida, kui labor on jälgimisperioodil muutnud oma meetodit või uuringud on tehtud eri laborites erinevate mõõtemetoditega.

Proovi-/ uuringumaterjal	Veeniveri/plasma Veeniveri/seerum
Proovianum	Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork) Geeliga CAT katsuti (kollane kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	Seerum, plasma 2...8 °C 30 päeva Seerum, plasma -15...-25 °C 3 kuud
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemetod	Elektrokemiluminestsents (ECLIA).
HK kood	66707

Kirjandus

1. Molina R, Filella X, Augè JM, Escudero JM Clinical value of tumor markers. Current status and future prospects III. Roche 2011.
2. Insert.CA_19-9.ms_11776193122.V22.en[1]. Roche Diagnostics 2015.

Koostanud Marge Kütt, laboriarst, laboratooriumi juhataja

13.07.2017

Viimati uuendatud 10.11.2024